

Geef ervaringsdeskundigen een vaste plek in de wetenschap

De waarde van ervaringsdeskundigheid in een adviesraad voor wetenschappelijk onderzoek

Petri Embregts, hoogleraar bij de Academische Werkplaats Leven met een verstandelijke beperking (AWVB, Tranzo, Tilburg University), vindt het belangrijk dat ervaringsdeskundigen vanaf de start meedenken en meewerken in wetenschappelijk onderzoek dat (ook) over hen gaat. Vanuit deze visie ontwikkelde de AWVB onder andere een adviesraad en een training voor ervaringsdeskundigen. Kim Beenhakker, ervaringsdeskundige en adviesraadvoorzitter publiceerde samen met hoogleraar Petri Embregts een artikel over de betekenis van een adviesraad met ervaringsdeskundigen voor wetenschappelijk onderzoek. Dit factsheet is een verkorte weergave daarvan.

Ervaringskennis van mensen met een verstandelijke beperking wordt steeds vaker benut in onderwijs, beleid en wetenschap. Ook de AWVB werkt actief samen met ervaringsdeskundigen bij het ontwikkelen en delen van kennis. Zij vervullen daarbij bijvoorbeeld de rol van co-docent, co-onderzoeker of adviseur. In de adviesraad van de AWVB (opgericht in 2020) voorzien ervaringsdeskundigen de onderzoeksvoorstellen van AWVB-onderzoekers van advies, voordat deze ter beoordeling naar de ethische toetsingscommissie van Tilburg University gaan.

De adviezen

De adviezen van de adviesraad zijn onder te verdelen in vier thema's:

Het betrekken van verschillende perspectieven in onderzoek

Het gebruiken van de juiste taal en werkvormen voor mensen met een verstandelijke beperking

Het waarborgen van eigen regie voor deelnemers met een verstandelijke beperking

Het delen van kennis over het onderzoek met een diverse doelgroep

Meerwaarde adviesraad

Volgens onderzoekers die ervaring hebben met het voorleggen van hun onderzoeksvoorstellen aan de adviesraad, zit de meerwaarde in:

- De relevantie van onderzoek toetsen bij de doelgroep zelf

Kim Beenhakker (rechts), ervaringsdeskundige en voorzitter adviesraad, samen met Petri Embregts, hoogleraar en leidinggevende van de AWVB

- Beter stilstaan bij bepaalde keuzes die je als onderzoeker maakt
- Bewuster nadenken over het delen van kennis uit onderzoek met een diverse doelgroep

“De adviesraad gaf hele relevante en waardevolle suggesties voor het verder brengen van het onderzoek in verschillende fasen: ze hadden bijvoorbeeld hele heldere suggesties voor vragen in de interviewgide en over de doelgroep die uiteindelijk kennis zou moeten nemen van het resultaat via een factsheet.” – Onderzoeker AWVB

> *vervolg*

Ervaringsdeskundigheid in onderzoek

Voordat iemand als ervaringsdeskundige gaat meedenken en -werken aan onderzoek is het belangrijk dat diegene weet wat het doen van wetenschappelijk onderzoek inhoudt. De AWVB ontwikkelde daarom de interactieve training 'Ervaringsdeskundigheid in onderzoek'. Dit is een training voor mensen met een verstandelijke beperking die meer willen weten over (wetenschappelijk) onderzoek doen. Tijdens deze training leren deelnemers wat het betekent om onderzoek te doen en uit welke fases het doen van onderzoek bestaat. Alle leden van de adviesraad van de AWVB hebben deze training gevolgd. Ook volgen zij regelmatig verdiepingssessies waarin specifieke onderzoeksmethoden aan bod komen.

Samenstelling adviesraad

De adviesraad van de AWVB bestaat uit een voorzitter, die ook als co-onderzoeker werkt bij de AWVB, en vier ervaringsdeskundigen met een verstandelijke beperking. Zij worden ondersteund door een ervaren onderzoeker en de kennismanager van de AWVB, die hen helpt als secretaris.

AWVB-adviesraad

“Ik heb veel geleerd over hoe onderzoek doen werkt en wat er allemaal bij komt kijken. De training was heel duidelijk en gestructureerd, en daardoor goed te volgen.” – Lid adviesraad

Werkwijze adviesraad: maandelijkse bijeenkomsten

VOORAFGAAND

De onderzoeker die een onderzoeksvorstel wil voorleggen aan de adviesraad vult een format in met achtergrondinformatie over het onderzoek en de vragen voor de adviesraad. Het format stuurt de onderzoeker naar de voorzitter, ervaren onderzoeker en secretaris van de adviesraad, die het vervolgens per e-mail en post verstuurd naar de leden van de adviesraad.

TIJDENS

De adviesraad neemt tijdens het eerste gedeelte van de bijeenkomst het format van de onderzoeker door. Daarna sluit de onderzoeker aan en geeft de adviesraad per stap in het onderzoek zijn gevraagde en ongevraagde adviezen.

NA AFLOOP

De secretaris voegt de adviezen toe aan het format, desgewenst aangevuld door de ervaren onderzoeker en voorzitter. Daarna stuurt de secretaris het format terug naar de onderzoeker. Die bespreekt de adviezen met haar begeleidingsteam.

Auteurs: Kim Beenhakker (AWVB) en prof. dr. Petri Embregts (AWVB)

Dit factsheet is gebaseerd op het artikel [De waarde van ervaringsdeskundigheid in een adviesraad voor wetenschappelijk onderzoek](#) (P.J.C.M. Embregts en K. Beenhakker, 2023). Het artikel is gepubliceerd in het Nederlands Tijdschrift voor de Zorg aan mensen met verstandelijke beperkingen (NTz).

Meer weten? Neem dan contact op met Lucienne Heerkens, kennismanager van de AWVB: awvb@tilburguniversity.edu

juni 2023

www.awvb.nl